

ΘΕΜΑ : ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

I. Εισαγωγικά

Στο σημείωμα περιλαμβάνονται γενικές επισημάνσεις που διευκολύνουν την κατανόηση των κεντρικών ζητημάτων και την αναζήτηση του πρόσφορου οργανωτικού σχήματος για τη διοργάνωση και τη διεξαγωγή των Ολυμπιακών Αγώνων. Για την επεξεργασία του ελήφθησαν υπόψη όλες οι προτάσεις που έχουν υποβληθεί καθώς επίσης, σε γενικές γραμμές, και οι λύσεις που είχαν υιοθετηθεί στο Λος Αντζελες και τη Βαρκελώνη.

Η διοργάνωση και η διεξαγωγή των Ολυμπιακών Αγώνων αποτελεί εγχείρημα πολυσχιδές, το εύρος του οποίου καταλαμβάνει πολλές περιοχές της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτικής ζωής μας. Πρέπει να σημειωθεί ότι ανάλογο εγχείρημα δεν έχει αναληφθεί ποτέ ως τώρα στη χώρα μας. Η ανάληψη των Ολυμπιακών Αγώνων συνιστά λοιπόν, από κάθε άποψη, μία μεγάλη πρόκληση, η ανταπόκριση στην οποία επιβάλλει τη συστράτευση πολλών δυνάμεων.

II. Σημεία ευρύτερης αποδοχής

1. Αναγκαία είναι η σύσταση διυπουργικής επιτροπής, ως κυβερνητικού οργάνου. Η επιτροπή συντονίζει το όλο εγχείρημα σε πολιτικό επίπεδο και εξασφαλίζει την καλύτερη συνεργασία των Υπουργείων που συμβάλλουν στην υλοποίησή του. Σ' αυτήν πρέπει να συμμετέχουν μόνον οι Υπουργοί που κατεξοχήν επωμίζονται την ευθύνη για τη διοργάνωση και τη διεξαγωγή των Ολυμπιακών Αγώνων.
2. Έργα και δράσεις που σχετίζονται, άμεσα ή έμμεσα, με τους Ολυμπιακούς Αγώνες, εξακολουθούν να ανήκουν στο καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργείο, στις περιπτώσεις που έχουν κατασκευασθεί ή αναληφθεί επιτυχώς με την ευθύνη του. Συγκεκριμένα, τα μεγάλα έργα - με τις αναγκαίες προεκτάσεις τους - προγραμματίζονται και εκτελούνται από το ΥΠΕΧΩΔΕ και οι αθλητικές εγκαταστάσεις από το ΥΠΠΟ (Υφυπουργείο Αθλητισμού).

3. Επιβεβλημένη είναι, εξάλλου, η οριοθέτηση από την αρχή, στο μέτρο του δυνατού, του μέρους του έργου που ανατίθεται σε επιμέρους Υπουργεία ή εποπτευόμενους Οργανισμούς, και του μέρους που θα ανατεθεί στο Φορέα Οργάνωσης των Ολυμπιακών Αγώνων. Αν και οι συναφείς δυσκολίες είναι προφανείς, πρέπει να καταβληθεί έγκαιρα προσπάθεια για τον προσδιορισμό των περιοχών ευθύνης όσων συμμετέχουν στο εγχείρημα.
4. Η σύσταση Ειδικής Τιμητικής Επιτροπής, με συμμετοχή προσωπικοτήτων υψηλού κύρους από όλες τις περιοχές της πολιτικής, κοινωνικής, αθλητικής, οικονομικής και πολιτιστικής ζωής της χώρας, θα συμβόλιζε, σε ιδεολογικό και πολιτικό επίπεδο, την προσπάθεια όλου του Ελληνικού λαού και των Αποδήμων Ελλήνων για την επιτυχή πραγματοποίηση των Ολυμπιακών Αγώνων. Η Επιτροπή θα έχει συμβουλευτική λειτουργία, η σύστασή της δε θα είχε νόημα μετά τη λήξη των Ολυμπιακών Αγώνων του Σύδνευ. Το ζήτημα πρέπει πάντως να εξετασθεί προσεκτικά, ώστε η εν λόγω Επιτροπή να ενισχύσει το εγχείρημα και να μη δημιουργεί δυσλειτουργίες στην πράξη.

III. Οργανωτικά Σχήματα

Η προώθηση του εγχειρήματος επιβάλλει την αναζήτηση ενός πρόσφορου οργανωτικού σχήματος, εκτός φυσικά από τη διυπουργική επιτροπή και τα επιμέρους Υπουργεία. Το σχήμα πρέπει αφενός να είναι συνεκτικό και λιτό και αφετέρου να εγγυάται την αποτελεσματική και διαφανή λειτουργία του. Είναι αυτονόητο ότι επιβάλλεται, εν προκειμένω, να ληφθούν υπόψη οι υποχρεώσεις που έχουμε αναλάβει απέναντι στη ΔΟΕ όπως αποτυπώνονται στο συμβόλαιο ανάληψης των Ολυμπιακών Αγώνων. Οι υποχρεώσεις αυτές καταλείπουν πάντως ευρεία σχετικά διακριτική ευχέρεια στην Ελληνική Πολιτεία. Από τις έως τώρα συζητήσεις προβάλλουν κατά βάση δύο οργανωτικά σχήματα.

A. Σύσταση Ανώνυμης Εταιρίας

1. Για τη διοργάνωση και τη διεξαγωγή των Ολυμπιακών Αγώνων συνιστάται ειδικός Οργανισμός με τη μορφή ανώνυμης εταιρίας. Το καθεστώς του διέπεται από τους

ειδικούς κανόνες που θα συμπεριληφθούν στο ιδρυτικό νόμο της και τους γενικούς κανόνες που διέπουν κάθε ανώνυμη εταιρία.

2. Λόγω της ιδιαιτερότητας του Οργανισμού και της πολυπλοκότητας του εγχειρήματος θα ήταν ορθό, με βάση το δυαδικό πρότυπο διοίκησης της ανώνυμης εταιρίας, να προβλεφθούν δύο βασικά όργανα : α) το Διοικητικό Συμβούλιο ή Εκτελεστική Επιτροπή που διοικεί την Εταιρία και β) το Εποπτικό Συμβούλιο. Τα όργανα αυτά διακρίνονται σαφώς μεταξύ τους με βάση τη σύνθεση, την αποστολή και τις αρμοδιότητές τους.
3. Το Διοικητικό Συμβούλιο πρέπει να παραμείνει ολιγομελές, ώστε να διασφαλίζει την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία της Α.Ε. Υποχρεωτική είναι, με βάση τις δεσμεύσεις που έχουμε αναλάβει απέναντι στη ΔΟΕ, η συμμετοχή δύο Ελλήνων μελών της, δύο μελών που θα υποδείξει η ΕΟΑ και ενός μέλους που θα υποδείξει ο Δήμος Αθηναίων. Το Συμβούλιο θα μπορούσε να είναι, συνεπώς, 11μελές ή 13μελές, με όλες τις αρμοδιότητες που προσιδιάζουν σε μία ανώνυμη εταιρία.
4. Επικεφαλής του Δ.Σ. ορίζεται Διευθύνων Σύμβουλος, ο οποίος ασκεί παράλληλα και καθήκοντα Προέδρου του Δ.Σ. Η σχέση του Διευθύνοντος Συμβούλου και του Διοικητικού Συμβουλίου πρέπει να είναι προϊόν προσεκτικής οριοθέτησης, ώστε να διασφαλίζεται η ευελιξία του Διευθύνοντος Συμβούλου.
5. Το Εποπτικό Συμβούλιο εποπτεύει και αποτιμά το επιτελούμενο έργο και διατυπώνει κατευθύνσεις και προτάσεις για τον καλύτερο προγραμματισμό κατά την ανάπτυξη του εγχειρήματος. Οι αρμοδιότητές του προσδιορίζονται κατά τρόπο απολύτως συγκεκριμένο στο συστατικό νόμο. Και το όργανο αυτό πρέπει να μείνει σχετικά ολιγομελές, με συμμετοχή όχι περισσότερων των 25 μελών. Στη σύνθεσή του συμμετέχουν εκπρόσωποι της Κυβέρνησης, των κομμάτων και μεγάλων κοινωνικών οργανώσεων καθώς επίσης και εκπρόσωποι του αθλητισμού, της οικονομίας, της επιστήμης και γενικότερα του πολιτισμού. Το Εποπτικό Συμβούλιο συνέρχεται τακτικά - λόγου χάρη κάθε τρεις, τέσσερις ή έξι μήνες - για να ασκήσει τις αρμοδιότητές του.
6. Τέλος, η Γενική Συνέλευση της Α.Ε. έχει τις αρμοδιότητες που προσιδιάζουν σε αυτήν σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Το κράτος ως μόνος μέτοχος της Εταιρίας εκπροσωπείται δια του Υπουργού των Οικονομικών. Η Γενική Συνέλευση θα μπορούσε να αποκτήσει πάντως διαφορετική ενπολλοίς λειτουργία,

εάν το Δημόσιο εκπροσωπούσαν σε αυτήν και από άλλους Υπουργούς που συμπράττουν ενεργότερα στη διοργάνωση (ΥΠΕΘΟ, ΥΠΕΧΩΔΕ, Ανάπτυξης και ΥΠΠΟ). Η προοπτική αυτή πρέπει να εξετασθεί προσεκτικά.

7. Η σύνθεση της Γενικής Συνέλευσης θα διαφοροποιηθεί ασφαλώς, εφόσον οι αυξήσεις του μετοχικού κεφαλαίου γίνουν μελλοντικά με δημόσια εγγραφή ή με ιδιωτική τοποθέτηση και ανάληψη των νέων μετοχών από ιδιωτικούς φορείς.
8. Οπου τούτο κρίνεται αναγκαίο, είναι δυνατή η σύσταση, με φειδώ, θυγατρικών ανωνύμων εταιριών για την πραγματοποίηση ενός συγκεκριμένου μέρους του όλου εγχειρήματος. Στην προοπτική αυτή θα ήταν δυνατόν να αναζητηθούν επιχειρηματικά σχήματα που διευκολύνουν τη συνεργασία με όσους Οργανισμούς ή Επιχειρήσεις του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα είναι σε θέση να συμβάλλουν στην πραγματοποίηση του κατά περίπτωση έργου.
9. Ειδική προσοχή πρέπει να δοθεί στο διαχειριστικό έλεγχο της εταιρίας, με τη θέσπιση ειδικών πρόσθετων εγγυήσεων για την εύρυθμη και διαφανή λειτουργία της, όπως λόγου χάρη την ανάθεσή του σε ειδικούς διεθνείς ελεγκτικούς οίκους.

B. Σύσταση Οργανωτικής Επιτροπής Ολυμπιακών Αγώνων και Ανώνυμης Εταιρίας

1. Συνιστάται Οργανωτική Επιτροπή Ολυμπιακών Αγώνων με τη μορφή Ανεξάρτητου Κρατικού Οργανισμού, στον οποίο εκπροσωπείται το σύνολο των πολιτικών, οικονομικών και κοινωνικών φορέων. Η Επιτροπή προεδρεύεται από πρόσωπο εγνωσμένου κύρους και ευρύτερης αποδοχής, διοικείται δε από Διοικητικό Συμβούλιο και Εκτελεστική Επιτροπή, στα οποία θα συμμετέχουν και τα πρόσωπα των οποίων η παρουσία επιβάλλεται από τη σύμβαση με τη ΔΟΕ (βλ. παραπάνω υπό III. Α. 3).
2. Οι αρμοδιότητες της ΟΕΟΑ είναι όλες εκείνες που προκύπτουν από τη σύμβαση με τη ΔΟΕ πλήν αυτών που άπτονται των εμπορικών και οικονομικών δραστηριοτήτων. Η άσκηση των τελευταίων, που αφορούν την εκμετάλλευση των πάσης φύσεως τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών δικαιωμάτων, τη διαφήμιση, τις χορηγίες, τις πωλήσεις εισιτηρίων, την κατασκευή του Ολυμπιακού Χωριού ή ακόμη τη διακίνηση των προσώπων και την εκτέλεση των έργων που δεν ανήκουν στην αρμοδιότητα των Υπουργείων, εκχωρείται σε ανώνυμη εταιρία που ιδρύεται γι' αυτό το σκοπό. Οι αρμοδιότητες έτσι που σχετίζονται με τη διεθνή

εκπροσώπηση, τις σχέσεις της ΟΕΟΑ με τη ΔΟΕ, τη παρακολούθηση της εκτέλεσης του χρονοδιαγράμματος των έργων, την οργάνωση του πολιτιστικού προγράμματος, την προσέλκυση οικονομικών πόρων και την αναζήτηση τρόπων προαγωγής του Ολυμπισμού ανήκουν στην Οργανωτική Επιτροπή.

3. Η ανώνυμη εταιρία διοικείται - σύμφωνα με το μονιστικό πρότυπο ανώνυμης εταιρίας - από ολιγομελές Διοικητικό Συμβούλιο και Διευθύνοντα Σύμβουλο, ο οποίος θα προσληφθεί με διεθνή διαγωνισμό. Οι αρμοδιότητες των οργάνων της ρυθμίζονται από τις κοινές διατάξεις για την ανώνυμη εταιρία, με αποκλίσεις που μπορεί να προβλέψει ειδικά ο συστατικός νόμος.
4. Το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας καταβάλλεται από το Δημόσιο, ενώ θα καταβληθεί και προσπάθεια συμμετοχής στη συγκρότηση του κεφαλαίου της εταιρίας επιχειρήσεων, τραπεζών και ιδιωτικών φορέων.
5. Η εταιρία θα επιδιώξει την κινητοποίηση ιδιωτικών πόρων και κεφαλαίων. Για τον σκοπό αυτό θα συστήσει θυγατρικές ή μεικτές επιχειρήσεις και κοινοπραξίες.
6. Η ανώνυμη εταιρία μπορεί να αναλάβει τη διοίκηση, διαχείριση και διεύθυνση της οργάνωσης και διεξαγωγής των αγώνων, την εξασφάλιση της απαιτούμενης τεχνικής υποδομής, τη μεγιστοποίηση των εσόδων από το marketing των αγώνων και την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της διοργάνωσης των αγώνων και μετά τη λήξη τους.
7. Η όλη οργάνωση της ανώνυμης εταιρίας και των θυγατρικών σχημάτων της διευκολύνει την έγκαιρη λήψη αποφάσεων, ιδίως για τα μεγάλα κατασκευαστικά έργα, εν ανάγκη με τροποποίηση του νόμου 2052/92, ώστε η χρηματοδότηση των έργων αυτών να επιτευχθεί με το σύστημα παραχώρησης χρήσης, εκμετάλλευσης και μεταβίβασης (B.O.T.).
8. Τα έργα ειδικής υποδομής αρμοδιότητας ΥΠΕΧΩΔΕ και τα αθλητικά έργα αρμοδιότητας ΥΠΠΟ θα κατασκευασθούν από τους αρμόδιους φορείς σε συνεργασία, ως προς την τήρηση των ειδικών προδιαγραφών των Ολυμπιακών Αγώνων, με την ΟΕΟΑ και την Ανώνυμη Εταιρία που θα παρακολουθεί ειδικότερα την τήρηση του χρονοδιαγράμματος. Σε κάθε περίπτωση, θα καταβληθεί προσπάθεια, ώστε και τα έργα αυτά να χρηματοδοτηθούν με το σύστημα B.O.T.

IV. Πρώτη σύγκριση των δύο οργανωτικών σχημάτων

1. Οι δύο προτάσεις δεν είναι μεταξύ τους ασυμβίβαστες. Αν και αντανακλούν διαφορετικές αντιλήψεις για τη μορφή του οργανωτικού σχήματος, βασικά στοιχεία κάθε μίας μπορούν να αξιοποιηθούν στο άλλο οργανωτικό σχήμα. Έτσι, το πρώτο σχήμα δεν αποκλείει τη σύσταση θυγατρικών εταιριών, οι οποίες, με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια και ανάλογες επιλογές ως προς τον τρόπο χρηματοδότησης, θα επωμισθούν το βάρος των επιμέρους έργων και δράσεων.
2. Κοινό σημείο των δύο προτάσεων είναι ότι τον κύριο ρόλο στη διοργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων πρέπει να αναλάβει νομικό πρόσωπο με μορφή ανώνυμης εταιρίας, υπό τον κεντρικό συντονισμό Κυβερνητικής Επιτροπής. Έτσι φαίνεται να διασφαλίζονται καταρχήν η αναγκαία ευελιξία στην πραγματοποίηση του έργου αλλά και ο απαραίτητος έλεγχος ως προς τους όρους υλοποίησής του.
3. Το δεύτερο οργανωτικό σχήμα φαίνεται να επιτρέπει μεγαλύτερη ευελιξία λόγω της εκχώρησης των σημαντικότερων αρμοδιοτήτων της ΟΕΟΑ στην Ανώνυμη Εταιρία και της χαλαρής μάλλον σχέσης μεταξύ τους. Αντίθετα, το πρώτο φαίνεται να διασφαλίζει περισσότερο τη διαφάνεια κατά την υλοποίηση του εγχειρήματος και τη συμμετοχή των εκπροσώπων όλων των φορέων που καλούνται να συμπράξουν σ' αυτό.

Αθήνα 20 Οκτωβρίου 1997

DisΠ/Ο.Α.2/20.10.97/p.1-6